

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

4. Крамаренко С.С., Баркарь Є.В., Шпорталюк Г.Г. Вплив генотипу та віку на відтворювальні якості свиноматок великої білої породи. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*, 2008. Вип. №1. С. 171–176.

УДК 636.4.082:618.1:619

ЄЛЧЕВА К.Є., магістрантка
Науковий керівник – **ІВАСЕНКО Б.П.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

КОРЕКЦІЯ ВІДТВОРНОЇ ФУНКЦІЇ СВИНОМАТОК РІЗНИХ ПОРІД

Одержані результати досліджень дають можливість корегувати відтворну здатність та збільшувати вихід приплоду у свиноматок.

Ключові слова: відтворна здатність, статевая циклічність, статевая охота, Геставет, ПГ-600

За використання сучасних світових технологій ведення свинарства та ефективного застосування біотехнологічних методів корекції відтворної функції свиноматок можна досягти кращих результатів щодо собівартості продукції [1–4].

Робота виконувалася в умовах ДП «Кліринг Агро» с. Кривошиїнці, Білоцерківського району Київської області.

Матеріалом для досліджень були 60 свиноматок великої білої породи та – ландрас, які осіменялися штучно спермою кнурів породи дюрок.

З метою вивчення корекції статевої циклічності у основних свиноматок, які мали по одному-два опороси, було сформовано три групи, яких розділили на підгрупи по 10 голів у кожній (за принципом аналогів). Для досліджень відбирали свиноматок, які не проявляли статевої циклічності впродовж десяти і більше діб після відлучки поросят. Схема стимуляції статевої циклічності у свиноматок подана у таблиці 1.

Таблиця 1 – **Схема стимуляції статевої циклічності у основних свиноматок**

Порода свиноматок	п	Препарати, доза, метод застосування	Кратність введень
Велика біла Ландрас	0 0	Геставет, 5 мл на тварину, внутрішньом'язово	одноразово
Велика біла Ландрас	0 0	ПГ-600, 5 мл на тварину, внутрішньом'язово	одноразово
Велика біла Ландрас	0 0	Стимуляцію статевої функції проводили методом прогону кнура по коридору (вранці) протягом п'яти діб	

Стадію збудження статевого циклу та статеву охоту визначали клініко-візуально та за допомогою кнура-пробника впродовж семи діб від часу введення препаратів. Свиноматок, у яких виявили «рефлекс нерухомості», осіменяли (з інтервалом між введеннями сперми 12 годин). Доза сперми становила 75–100 мл на голову.

Ефективність штучного осіменіння вивчали за відсотками заплідненості та кількістю отриманих поросят.

Діагностику порісності у свиноматок проводили за допомогою приладу УЗД «Tringa linear» фірми «Esaote Piemedical» з 20–25-ї доби після осіменіння.

Ефективність прояву статевої циклічності у свиноматок наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Прояв статевої циклічності свиноматок

Порода свиноматок	К-ть у групі	Доба після стимуляції	Метод стимуляції та прояв статевої циклічності; кількість свиноматок у підгрупах					
			Геставет 5 мл/в.м (n=10); %		ПГ-600 5мл/в.м (n=10); %		Кнур-пробник (щоденно) (n=10);%	
Велика біла	30	4	1	10,0	–	–	–	–
		5	3	30,0	4	40,0	2	20,0
		6	4	40,0	6	60,0	1	10,0
		7	1	10,0	–	–	3	30,0
		Разом	9	90,0	10	100,0	6	60,0
Ландрас	30	4	–	–	–	–	–	–
		5	2	20,0	3	30,0	1	10,0
		6	5	50,0	4	40,0	2	20,0
		7	1	10,0	2	20,0	3	30,0
		Разом	8	80,0	9	90,0	6	60,0

Як бачимо з даних таблиці 2, серед свиноматок великої білої породи у підгрупі з геставетом стадію збудження статевого циклу проявили 90,0 % самок. У групі, де застосовували ПГ-600, цей показник склав 100,0%, а серед тварин, яким стимуляцію проводили природнім методом – лише 60,0 %. Серед свиноматок породи ландрас кращі показники були у групі, де також застосовували ПГ-600 і склали 90,0 %. Серед самок, яким застосовували геставет та природню стимуляцію, стадію збудження статевого циклу проявили та були осіменені 80,0 та 60,0 % свиноматок відповідно. Отже, щодо реалізації стадії збудження статевого циклу, дещо нижчими ці показники були у свиноматок породи ландрас.

Щодо ефективності заплідненості свиноматок цих двох порід, залежно від різних схем стимулювання статевої циклічності наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Заплідненість свиноматок залежно від методу стимуляції статевої циклічності

Порода свиноматок	Метод стимуляції	Кількість осіменених свиноматок	Стали порісними	
			n	%
Велика біла	Геставет	9	7	77,7
	ПГ-600	10	10	100,0
	Кнур-пробник	6	5	83,3
ландрас	Геставет	8	6	75,0
	ПГ-600	9	8	88,0
	Кнур-пробник	6	4	66,6

З одержаних нами даних бачимо, що застосування препарату «ПГ-600» тваринам обох порід давало кращий результат, а заплідненість серед свиноматок породи ландрас та велика біла становила 88,0 та 100,0 % відповідно.

Тваринам, яким для стимуляції стадії збудження статевого циклу вводили геставет реалізували свій потенціал відтворення на 75,0–77,7 %, а природна стимуляція забезпечувала ці показники на рівні 66,6–83,3 % відповідно.

Отже застосування препарату «ПГ-600» дозволяє стимулювати статеву циклічність у 90,0 % свиноматок породи ландрас та 100,0 % – породи велика біла. При цьому заплідненість по цих двох групах також була високою і становила 88,0 та 100,0 % відповідно.

Наведене вище дає підстави зробити висновок, що застосування для стимуляції статевої циклічності свиноматок препарату «ПГ-600» є цілком обґрунтованим.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акімов О. Підвищити запліднюваність. *The Ukrainian Farmer*. №9, 2018. С. 18-20.

2. Бабань О.А. Принципи стимуляції статеві циклічності у свиноматок. *Сучасна ветеринарна медицина*. № 2. 2014. С. 41-46.

3. Біндюг О.А., Лобченко С.Ф., Павленко О.М., Біндюг Д.О. Резерви підвищення репродуктивної здатності свиноматок. *Міжсвід. темат. наук. збірник "Свинарство"*. Полтава, 2018. Вип. 71. С. 140-148.

4. Пасюта А.Г., Гришина Л.П., Ващенко П.А., Манюненко С.А. Аналіз впливу генотипових і паратипових факторів на відтворювальні якості свиноматок великої білої породи. *Міжсвід. темат. наук. збірник "Свинарство"*. Вип. 74. Полтава, 2020. С. 34-42. (DOI: doi.org/10.37143/0371-4365-2020-74-04).

УДК 619:618:616-08

КЛИМЕНКО Л.В., магістрантка

Науковий керівник – **ОРДІН Ю. М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

МОНІТОРИНГ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ КОРІВ ЗА ФОЛІКУЛЯРНИХ КІСТ В СТАТЕВИХ ГОНАДАХ

За визначення ефективності методів лікування корів за фолікулярних кіст в яєчниках схема із застосуванням препарату Сурфагон-Фортіс у комбінації з препаратом Естромакс має більш потужний лікарський ефект в порівнянні зі схемою де використовували препарати Інжеста та Естромакс.

Ключові слова: неплідність, анафродизія, кіста яєчника, анафродизія, корови.

Довготривала неплідність високопродуктивних корів часто обумовлюється хворобами яєчників. Порушення функції яєчників пов'язані з підвищеним рівнем обміну речовин та низькою резистентністю організму [1–3].

Однією з поширених форм дисфункції статевих гонад є фолікулярні кісти. У корів за вказаної патології порушується статевий цикл, а за високого рівня естрогенів проявляється німфоманія. За тривалого функціонування кіст в яєчниках відбуваються дегенеративні та атрофічні процеси в стінці кісти, гормональна активність поступово знижується та припиняється. Через деякий час німфоманія змінюється анафродизією. Окрім того, під дією естрогенів ендометрій зазнає глибоких змін. Провокують утворення кіст в гонадах за даних ряду дослідників [4–5] висока молочна продуктивність, кислі корми, підвищена доза концентратів тощо.

Метою роботи було пошук ефективних методів лікування хворих корів за фолікулярних кіст у в їх яєчниках. Визначення морфофункціональних змін у яєчниках і матці після застосування 1 % -го гестагенного препарату Інжеста з подальшим введенням нейротропного препарату Естромаксу в порівнянні з використанням гонадотропіну Сурфагон-Фортіс у комбінації з простагландином Естромакс.

Досліди проводилися в СПОП „Відродження”, має статус племзаводу по розведенню ВРХ української червоно-рябої молочної породи. Ферма підприємства налічує 2080 голів, дійного стада – 836 гол. Мають нетелів від канадських, американських і німецьких бугаїв. Середній надій на одну фуражну корову – близько 25,5 кг в день при орієнтовній жирності молока – 3,8 %. Мають вагу до 900 кг. Утримання дослідних корів безприв'язне, годування з „кормового столу”. Дослідження ввелися в осінньо-зимовий період 2022-2023 років. Вік корів – 3–5 роки.

Було відібрано 26 тварин з характерними клінічними ознаками за фолікулярних кіст в яєчниках та сформовано дві піддослідні групи.

У першій групі 11 коровам для лікування використовували 1 % - вий розчин препарату Інжеста, щодня, протягом трьох діб у дозі 10 мл, а потім через 10 діб після останньої ін'єкції препарату Інжеста ін'єктували 3 мл Естромаксу.

У другій групі для лікування хворих корів використовували наступну схему: триразово ін'єктували Сурфагон-Фортіс у дозі 20 – 25 мкг активно-діючої речовини з інтервалом 24 годин. Через 10 діб після введення препарату Сурфагон-Фортіс вводили ін'єктували 3 мл Естромаксу.

Препарати вводилися внутрішньом'язово в область крупа.